

VEDECKÁ KONFERENCIA

**KULTÚRNE DEDIČSTVO 2020:
KULTÚRNA PAMÄŤ AKO
VÝZVA VO VZDELÁVANÍ**

Návrat historických ovocných odrôd a tradičnej podoby ovocinárstva

Ľudovít Vašš

Abstrakt: Ako spolok sadárov Ovocný strom a Ovocná a okrasná škôlka Biele Karpaty už osem rokov intenzívne pracujeme na návrate tradičnej podoby ovocinárstva. Sme pokračovatelia našich predkov ovocinárov a našimi nasledovníkmi sú stovky ľudí vyškolených na našich kurzoch a tisíce ľudí, ktorí sadia stromy, ktoré vypestujeme remeselne na poliach v ovocnej škôlke.

Rozmanitá krajina, citlivé maloroľníctvo, dlhoveké ovocné stromy a potulný sadári boli vytlačení z agrárnej krajiny nekonečnými lánmi monokultúr. Tak sme prišli aj o ľudí, ktorí rozumeli ovocným stromom, usilovne obrábali pôdu a formovali kultúru tradičného ovocinárstva. Snažíme sa o návrat dlhovekých ovocných stromov, historických odrôd a praktických zručností. Prostredníctvom pestovania stromov, zakladania verejných aj súkromných sadov, vzdelávania, uchovávanía starých odrôd prinášame možnosť prežívať starosvetské ovocinárske genius loci. A tiež ochutnávať stovky odrôd, ktoré si pamätáme zo záhrad starých rodičov.

Odhaľujeme tajomstvá starých sadov počas pomologického mapovania, stretávame sa s ľuďmi, ktorí si pamätajú minulosť a ochotne zdieľajú príbehy stromov.

Kľúčové slová: staré a krajové odrody – ovocný strom v krajine – sadárske remeslo.